

saaledes at I er i Stand til at kunne ernære jer paa disse Ejendomme. Men hvis saa til den Tid hele Prisniveauet ligger langt over det, vi regnede med ved Jordloven af 1914? Og jeg tvivler stærkt om, at vi nogen Sinde kommer ned til de 6 000 Kr. for den Slags Ejendomme. Man raaber saa stærkt paa, at Prisfaldet skal komme, og at vi skal nedad, men jeg tvivler stærkt om, at vi nogen Sinde kommer derned. Hvis det i Løbet af 10 Aar viser sig, at Byggelaanene bliver 10 000, 12 000 eller 14 000 Kr., vil man have skabt en Særstilling for disse Mennesker, der nu faar et rentefrit Laan, der ikke nogen Sinde skal forrentes, men kun afdrages, skabt en Særstilling derved, at kun de 6 000 Kr. af dette Byggelaan skal forrentes. Derfor foreslaar vi under Nr. 3 til § 3, at den samme Regel, der er gældende i Jordloven af 4. Oktober, ogsaa skal være gældende i denne Lov: at der i Stedet for de direkte Tilskud ydes et rentefrit Laan, og at Finansudvalgene efter en vis Tids Forløb kan bestemme, hvor stor en Del af dette Laan der skal forrentes. I vort Ændringsforslag Nr. 7 har vi søgt at samle de Summer, der blev ydet baade til Nylaan og til Tillægsaan, men der er den Forskel, at medens man fra anden Side ikke har kunnet gaa højere end til 1 250 000 Kr., har vi foreslaaet at gaa til 1½ Mill. Kr. til Tillægsaan. Forholdet har ved alle tidligere Love været det, at naar man har søgt Laan efter Loven og oprettet Husmandsbrug, har dette altid vist sig at være for lille, og først ved, at man senere er blevet i Stand til at udvide Bruget, har man kunnet faa en nogenlunde rentabel Ejendom. Det har været Forholdet ved alle de Love, der har været vedtagne siden 1899. Derfor sætter vi i nogen Grad mere Pris paa, at der ydes et stort Beløb til Tillægsaan for paa den Maade, som den højtærede Minister udtalte ved Fremsættelsen og i sin Finanslovtale, at gøre det muligt, at de allerede oprettede Husmandsbrug kan blive rentable, og at det gjaldt mere om det end om at oprette nye Husmandsbrug. Jeg mener, det i Øjeblikket gælder om begge Dele, men ikke mindst om det sidste. Derfor foreslaar vi ogsaa en Ændring under Nr. 10, hvorefter man gaar en lille Smule højere med Tillægsaanene, end det er foreslaaet af Flertallet.

Under Nr. 9 foreslaas det, at alle kan opnaa et Tillægsaan, der svarer til Forskellen mellem de allerede tilstaaede Laan og 12 000 Kr. Det vil for de Husmandsbrug, der er oprettede efter de gamle Love, være en saa stor Fordel, at adskillige af dem vil være i Stand til ikke alene at blive Hus-

mandsbrug, men noget, der nærmer sig Gaardmandsbrug; derimod vil de, der har faaet oprettet Husmandsbrug efter Loven af 1914 og senere, som har købt Jord og bygget under Højkonjunkturerne, ikke være i Stand til at udvide deres Brug, saaledes at det bliver et rentabelt Husmandsbrug.

Jeg skal nævne et ganske enkelt Eksempel, der klart illustrerer dette. For en Maanedes Tid siden passerede jeg et af de nye Brug, der er oprettede i Henhold til Loven af 1917. Dette Brug var af akkurat samme Størrelse som de Brug, vi i sin Tid oprettede i Henhold til Loven af 1899. Der var et Jordtilliggende af 4 Tdr. Land, der stod en Bygning derpaa, 25 × 12, det svarer nøjagtigt til det, vi begyndte med i 1899. Denne Ejendom havde kostet de 10 800 Kr., som vedkommende kunde faa i Laan. Nu kan denne Mand — og han er ikke enestaaende, der er mange stillede som han — efter Flertallets Forslag faa et Tillægsaan paa 1 200 Kr. Det vil sige, at hvis der ligger Jord ved Siden af, kan han købe 1 Td. Land til, og saa har han et Husmandsbrug paa 5 Tdr. Land med Bygninger svarende dertil, som aldrig nogen Sinde har Udsigt til at blive rentabelt, liggende med en Prioritet paa 12 000 Kr. Hvis vi nu tænker os, at der ligger et andet Husmandsbrug lige ved Siden af, der er oprettet i Henhold til Loven af 1899, ligeledes med et Jordtilliggende paa 4 Tdr. Land med omtrent de samme Bygninger, som der er paa det nye Husmandsbrug, vil den paagældende kun faa ikke 1 200 Kr. i Laan, men han vil kunne faa Forskellen mellem 3 600 Kr. og 12 000 Kr., det vil sige 8 400 Kr. Enhver kan se, at dette Forhold er uheldigt; og jeg er overbevist om, at hvis den højtærede Minister var gaaet samme Vej som enkelte af hans Forgængere og havde spurgt Amtskommissionerne, der arbejder med Loven i det praktiske Liv, om, hvorledes de saa paa disse Forhold, vilde han have faaet det samme Svar, som vi har givet her i vort Ændringsforslag, hvor vi siger: Der skal være en Forskel mellem de gamle og de nye Brug. Og Svaret var blevet endnu tydeligere, hvis man havde henvendt sig — som det ogsaa er sket tidligere — til Statshusmændene og ladet dem udtale sig direkte om Sagen. Derfor foreslaar vi, at man paa de nye Brug ikke skal sætte Grænsen ved 12 000 Kr., men at man for Brug, oprettede efter Loven af 1914 og senere, skal kunne gaa op til 15 000 Kr., saaledes at Tillægsaanet udgør Forskellen mellem allerede udbetalte Laan og 15 000 Kr.